

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Sławkowska 26 II p. Tel. 159-77.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznocielem lub
poztą) miesięcznie . . . . . 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kam-
torach wydawn. miesięcznie . 3-50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów, wtorek 29 maja 1934 r.

Nr. 144 AB

P. MARQUET I NEOSOCJALIZM

(Od własnego korespondenta „Kurjera“)

Paryż, w maju.

Z ciekawością słuchałem w tych dniach mowy człowieka, któremu przypisuje się aspiracje do dyktatury we Francji. Jest nim były socjalista — oczywiście! — jak Mussolini; i były pracownik fizyczny, jak Hitler. Nazywa się Andrew Marquet. Z zawodu dentysta, od kilkunastu lat burmistrz wielkiego miasta portowego Bordeaux, od lat 0 członek Izby Deputowanych, piastuje dziś Marquet w gabinecie Doumergue'a tę pracę. Prasa robi mu dzisiaj dużą reklamę z racji planu robót publicznych, który Marquet jako minister wypracował i obecnie wprowadza w życie. Według tego planu ubezpieczenia Społeczne przeznaczone będą w ciągu lat 6 po półtora miliarda fr. w formie niskoprocentowych pożyczek dla gmin i departamentów na wykonanie wielkich robót publicznych. Znajdzie w nich zatrudnienie przeszło 100 tysięcy robotników.

P. Marquet zaczął swą karierę w 18-tem roku życia jako bardzo czerwony socjalista. Był postrachem burżuazji departamentu Girondy. Ale zostawszy merem, Danton — dentysta, jak go ironicznie nazywano, okazał się gospodarzem miasta tak energicznym i rozsądnym i tak umiał okiełzać demagogię swych towarzyszy partyjnych, że wybierany jest od tamto czasu ogromną większością robotniczo — mieszczańską do Izby i rady miejskiej. Duce Girondy liczy tyle lat, co Mussolini (50) i jak tamten, tak i on posiada w Bordeaux gwardję oddaną sobie młodzieży. Widziałem ją na kongresie paryskim ubraną w szare koszule i czerwone krawaty oklaskiwała frenetycznie swego wodza.

Kongres zaczął się awanturą właśnie o te szare koszule młodych żyrondistów. Stary Renaudel, na którego ustami Jaurès rzucił swój płaszcz proroka socjalizmu demokratycznego i antymarksowskiego, skarżył się gorzko na naśladowanie faszyzmu przez młodzież neo - socjalistyczną. „Nie można bronić demokracji — mówił — środkami, które ją hańbią“. Renaudel wyprzedził z partii socjalistycznej przed 8 miesiącami 30 deputowanych, głównie dlatego, że socjalizm francuski pod wpływem bolszewizującej mniejszości skłaniał się ku metodom antydemokratycznym, rewolucyjnym. I oto teraz, korzystając z jego 3 miesięcznej choroby, bierze górę w tej jauresowskiej secesji. Grupa Marqueta, głosząca hasła: „narod, porządek, autorytet“, pachnące na sto mil faszyzmem. Zaraza w samej Grenadzie! Na koszulach neo - żyrondistów wiszą odznaki, przedstawiające byka. I ten byk podobno nie godzi się z demokracją. Jest to bowiem właściwie taran. Narzędzie walki jak wózek liktorskie!

Neo - socjaliści nie urosli — jak się początkowo spodziewali — w wielką partję. Z 40 tysięcy towarzyszy, którzy opuścili partję Bluma, zaledwie połowa przystąpiła do secesji Renaudela. Dzisiaj zaś młodej partji grozi nowy rozłam. Trudno bowiem przypuścić by starszy jauresowcy jak Renaudel, Perrin, Ramadier nawrócili się na lewi-

cowy faszyzm, reprezentowany przez Marquet, Dèata i Montgóna. A trzeba przyznać, że raczej reneudeliwcy pozostają w zgodzie z tradycyjnym socjalizmem francuskim, który wydał takich ludzi, jak Fouriere'o i St. Simona.

Najteńszą głową partii i najwybitniejszym teoretykiem socjalizmu francuskiego doby obecnej jest poseł Marcel De'at, mężczyzna lat 40 wychowanek Wyższej Szkoły Wersalskiej, słynnej od 100 lat pepinicy intelektualistów francuskich, która dzisiejszej polityce dostarczyła m. in. Tardienego, Herriota, Ponceta i Bluma. De'at w przeciwieństwie do marxistów głosi potrzebę porozumienia się socjalizmu z klasami średnimi, by je powstrzymać od faszyzmu. Marzy o wielkiej koalicji syndykatów robotniczych z b. kombatanami, w której neo - socjaliści graliby rolę imperatorów i twórców idei. Koalicja ta, działając ponad i poza parlamentem, mogłaby zastąpić obecny rząd

Doumergue'a w chwili, gdy ten dojrzeje do upadku. Stare partie pozbawione są autorytetu wskutek ostatnich skandalów. Powrót do klasycznych rządów parlamentarnych jest więc na razie niemożliwy. De'at wyobraża sobie, że w lipcu socjalistyczne syndykaty, b. kombatan i neosocjaliści wypracują wspólny program polityczny i następnie zażądają dymisji rządu Doumergue'a, by zajęć jego miejsce. Nowy rząd, oczywiście dyktatorski w pierwszym okresie, rozwiąże parlament i zwoła konstytuante Liberalizm gospodarczy zostanie zlikwidowany. Liberalizm polityczny pozostanie, choć ograniczony. Wolność bowiem — mówi De'at — jest drugą naturą Francuza. Ale wolność tę zagwarantować może tylko rząd silny. On także tylko opanować potrafi siły kapitalistyczne, z którymi neosocjaliści pragną zawrzeć rozejm, umożliwiając ewolucyjnie i spokojne przejście do socjalizmu. Jest bardzo pożądanym, — pisał De'at w książce

Harakiri będzie surowo karane

Rząd japoński ostatnio wydał rozporządzenie, na mocy którego wszelkie próby obywateli Nipponu skrócenia sobie życia zapomocą harakiri, będą karane długoletnim więzieniem. Harakiri uznane zostało za przestępstwo i od tamto czasu nie będą go usprawiedliwiała żadne pobudki ideowej natury. Surowej karze podlegać będzie również wszelkie nakłanianie do tego rodzaju dowolnej śmierci. Przyczyną, która skłoniła rząd do wydania tego rozporządzenia, była wielka liczba samobójstw i usiłowań popełnienia samobójstwa w ciągu ostatnich miesięcy.

W Japonii nie brak ludzi, którzy ha-

rakiri uważają za szlachetny środek protestu przeciwko tym lub owym poczynaniom rządu. Są to oczywiście fanatycy, którym się wydaje, że przez samopoświęcenie zdołają wstrząsnąć opinią publiczną i zmusić rząd do zmiany kierunku polityki. W ostatnich czasach harakiri stało się prosto epidemią. — Stwierdzono, że istniały związki i stowarzyszenia, które pouczyły swych członków, jak należy wykonywać ów akt samobójczy. (KAP).

Ille podpisano o traktatów pokoi.

Towarzystwo Prawa Międzynarodowego ogłosiło ostatnio statystykę, dotyczącą traktatów pokojowych, zawieranych od czasów historycznych. Otóż w ciągu ostatnich 34 wieków podpisano 8.000 traktatów pokojowych. Przeciętna długość trwania tych traktatów wyniosła tylko 2 lata. Ponadto statystyka powyższa wykazuje, iż lata bezwojenne, ubiegłe w zupełnym pokoju, wyniosły w ciągu tych 34 wieków zaledwie cyfrę 268.

Rymanów-Zdrój

szczywy alkaliczno-słona jedowo-bromowe
i znakomita własna borowina 17731
urocze położenie w lasach podkarpackich

Tani sezon wiosenny.

Informacji udziela Zarząd Zdrojowy

Cerkiew prawosławna w Bułgarii a wpływy masonskie

SOFJA, 27. 5. (KAP). Korespondent KAP-owej doniósł przed kilkoma dniami o wystąpieniach przeciwko coraz bardziej się panoszącej w Bułgarii działalności masonskiej. Obecnie donosi o ostrej wymianie zdań pomiędzy z jednej strony organem Związku Bractw Cerkiewnych, „Pastirske Delo“, a z drugiej strony dziennikiem, wydawanym przez „Narodowy Związek Bułgarski“.

„Pastirske Delo“ uczyniło powyższemu piśmie, na czele którego znajduje się pewien generał rezerwy, zarzut, że zajmuje stanowisko przychylnie i życzliwie dla masonerii. W odpowiedzi na to dziennik dał wyraz swemu zdziwieniu,

że „Pastirske Delo“ tak bardzo się w powyższej sprawie oburza, skoro jest rzeczą ogólnie wiadomą, że niektórzy duchowni prawosławni... są członkami loży masonskiej. Przy tej sposobności dziennik bułgarski wymienia cały szereg nazwisk wysokich dostojników Cerkwi prawosławnej w Bułgarii, członków Synodu, profesorów teologii i innych, w zakończeniu dodając jeszcze: „Masonem jest również naczelny redaktor oficjalnego organu cerkwi w Bułgarii“.

Ogłoszone tym niespodziewanym cięsem „Pastirske Delo“ zwróciło się z apelem do wszystkich duchownych wyliczonych jako masonów, aby obalili co-

„Perspektywy socjalistyczne“ — by kapitalizm znalazł swego Neckera (jak Ludwik XVI w r. 1789). Neosocjaliści odrzucają internacjonalizm. Tensam okrzyk „Niech żyje Naród“, który wiódł do zwycięstw armie Rewolucji w roku 1793, ma być hasłem drugiej rewolucji francuskiej. Dodam, że neosocjaliści nie hołdują także antyklerykalizmowi. Nie chcieli na kongresie słuchać obrony szkoły laickiej.

Ale najjaskrawszą manifestacją nowego prądu była mowa Marqueta. Słuchało się z pełnym zdumieniem tego czerwonego do niedawna Dantona, gdy nawoływał partję, by stała się bastionem antymarksizmu i antyblumizmu. — Trzeba — twierdził mer z Bordeaux — zaprzestać walki klas w parlamencie. I trzeba głosować za rządem. Marquet, przystojny, wysoki mężczyzna, ubrany z elegancją, przemawia z ogromną pewnością siebie. We Francji nie można, pod groźbą kompromitacji, nadużywać gestów à la Mussolini. Trochę pozty jednak nie zaszkodzi, zwłaszcza dziś, gdy przywódca partii nawykli korzyść się przed wyborcami. Poza Marqueta wydała się reporterom pism pravicowych śmieszna, na kongresie jednak wywarła korzystne wrażenie.

Kongres neosocjalistów był — podobnie jak obrady radykatów w Clermont Ferand i socjalistów w Tuluzie, — przejawem tego wielkiego fermentu i niepokoju, jakie opanowały lewicę na skutek wydarzeń z 6 lutego. Partie lewicowe przesładuje od tamto czasu widmo faszyzmu pravicowego. Wspaniała defilada lig patriotycznych przed pomnikiem Joanny D'Arc odbiera im sen. Cała lewica szuka nostalgicznie nowych idei i formuł, by je przeciwstawić prawicy. Pod hasłem tych nowych idei chce iść do wyborów. Póki się w tym duchu nie przegrupuje, zwałczać będzie rozwiązanie parlamentu i nowe wybory do Izby.

P. Marquet wyciąga wnioski z wydarzeń 6 lutego. Paryż manifestował wówczas za rządem silnym, uczciwym, antymarksowskim. Duce z Bordeaux odpowiada: oto jestem. Trudno się śmiać z tych ambicji, gdy się pamięta, jak wśmiewano pewnego malarza pokojowego, dzisiaj dyktatora Niemiec. Co się tyczy idei, to Marquet znajduje w neosocjalizmie aliaz nacjonalizmu z socjalizmem, który może przypaść do smaku wielu ludziom, zawiedzionym na lewicy z powodu jej pacyfizmu i internacjonalizmu.

JAN MATYASIK.

wyższe zarzuty. Jak dotychczas panuje cisza, nie wiadomo, co zrobią ci duchowni. W każdym bądź razie faktem jest, że w trzech czy czterech ostatnich numerach oficjalny organ Cerkwi, wystąpił z bardzo znamienym atakiem przeciwko katolikom, pozwalając sobie na najroźmoitsze oszczerstwa i kalumnie. Mimo, że napaść na Kościół katolicki są nader częste, jednakże tak ordynorny atak ze strony pisarza, który oficjalnie reprezentuje „Święty Synod“ czyli czynnik kierownicze cerkwi prawosławnej w Bułgarii, może dać wiele do myślenia (KAP).

Wielka pielgrzymka do Częstochowy

O D E Z W A I

Lwów, 25 maja.

Matki Polki Katolicki z całej Polski trzadzają w dniach 2 i 3 czerwca b. r. pielgrzymkę do Częstochowy, by tam, u stóp Najświętszej Marii Panny, złożyć wiernopoddany hołd i zarazem ofiarować swoje rodziny, przedstawić potrzeby, uprosić miłostwo i siły do wychowania młodzieży w duchu zasad wiary katolickiej.

Hasłem pielgrzymki będą słowa listy Episkopatu: że, „życie polskie może się rozmaicie układać pod względem społecznych ustrojów — ale duch jego musi być Chrystusowy!”.

Zgromadzone u stóp tronu Najświętszej Marii Panny, Królowej Korony Polskiej, prosić będziemy o niezłomność ducha naszego i o wytrwałość — aż do zwycięstwa!

Wzywamy wszystkie Matki Polki Katolicki, o ile im tylko warunki pozwolą, do wzięcia udziału w tej pielgrzymce, aby tłumnym stawieniem się u tronu Królowej naszej i Matki gorącymi modłami wyjednać błogosławieństwo Boże dla naszej ukochanej Ojczyzny.

Za Komitet Organizacyjny Pielgrzymki Matek Katolicek we Lwowie: Kazimiera Stawarska, przewodnicząca; Maria Scherffowa, skarbniczka; Janina Morawiecka, sekretarka.

PROGRAM PIELGRZYMKI ORAZ BLIŻSZE INFORMACJE:

Pielgrzymka wyjeżdża w dniu 1-go czerwca (piątek) br. o godz. 22.50. W sobotę rano 2 czerwca zwiedzanie Krakowa, wspólny obiad i wyjazd do Częstochowy. Po przyjeździe do Częstochowy (około 5.30) weźmiemy udział w nieszporach, poczem uczestniczki zwiedzą Częstochowę i rozejdą się do swoich kwaterek.

W niedzielę dn. 2 czerwca o godz. 8-mej rano wspólna msza św. z Komun-

ją św. i kazaniem, udział w Procesji Bożego Ciała na Jasnej Górze — zwiedza nie klasztoru.

Popołudniu po wspólnym obiedzie, zebranie towarzyskie celem wzajemnego zapoznania się.

Jeżeli zgłosi się 100 uczestniczek pielgrzymki cena biletu zniżkowego wyniesie 28 zł., przy zgłoszonych 25 osobach bilet zniżkowy kosztować będzie 38 zł.; zaś przy 200 zgłoszonych osobach cena biletu wyniesie 23 zł. Cena

normalnego biletu bez zniżki wynosi 41 zł. 60 gr.

Zgłoszenia przyjmują się do 29 maja włącznie: Lwów, ul. Klonowicza 1. 7. — (parter), codziennie między 5—7-mą godz. popołudniu.

Celem uzyskania większej zniżki kolejowej — prosimy P.T. delegatki o natychmiastowe nadesłanie 38 zł. na zakupno biletów. W razie otrzymania zniżki przy zgłoszeniu się 100 osób nadwyżkę 10 zł. zwrócimy.

Tegoroczny program szkoły szybowcowej w Bezmiechowej

Tegoroczny program szkoły szybowcowej w Bezmiechowej obejmuje: kursy teoretyczne niższe i wyższe; kursy nauki pilotażu na szybowcach, kursy lotów żaglowych nad terenami górskimi szkolne, treningowe i wycynowe, kursy lotów żaglowych nad terenami płaskimi szkolne, treningowe i wycynowe, praktyki instruktorskie do kategorii B, do kategorii C oraz w lotach holowanych za samolotem, oraz praktyki warsztatowe do kategorii B i do kategorii C.

Zgłoszenia do szkoły przesyłać należy bezpośrednio do kierownictwa, w terminie conajmniej dwutygodniowym przed rozpoczęciem danego kursu na formularzach, które otrzymać można w kierownictwie szkoły oraz we wszystkich klubach lotniczych.

Kursy teoretyczne niższe nauki pilotażu na szybowcach oraz lotów żaglowych nad terenami górskimi odbywać się będą w Bezmiechowej, a kursy teoretyczne wyższe oraz kursy lotów żaglowych nad terenami płaskimi — we

Lwowie na lotnisku Skniłowskim. Wszystkie kursy rozpoczynają się będą punktualnie w przewidzianych terminach.

Czy zmieniłeś już adres „Kurjera” wyjeżdżając na wyuczasy?

W komisariatach paryskich

Do komisariatu w Paryżu sprowadzono włóczęgę, którego znalazł i zabrał patrol obchodzący w nocy Hale Targowe. Przy rewizji osobistej znaleziono w kieszeni marynarki trzy banknoty po tysiąc franków. Komisarz widząc to, rzucił pytanie:

— Może pan spać pod własnym dachem, czemu pan spędza noc na ławce?

A na to włóczęga:

— Pragnę zatrzymać pieniądze jak

Pierwsza rocznica węza morskiego w Loch Ness

Waż morski w Loch Ness święci pierwszą rocznicę swego pobytu w jeziorze szkockim. Upięknienie w istocie 12 miesięcy od chwili gdy pp. Mackay, szczęśliwi posiadacze hotelu o skomplikowanej nazwie „Drumnadrochit”, dostrzegli poraż pierwszy fantastyczny zjawę wodną. Wślad za nimi setki „świadków naocznych” opowiadało o potworze w Loch Ness, a tysiące turystów spieszących ze wszystkich zakątków Anglii, a nawet i z zagranicy, aby obejrzeć na własne oczy to, czego oczy ludzkie dotąd nie widziały, z bogactwami hotelarzy i oberżystów okolicznych, pozostawiając setki i tysiące funtów w ich kasach. Słowem bilans roczny z przedstawień na jeziorze Loch Ness przedstawiał się bardzo pomyślnie, a pp. Mackay oświadczyli interwiewującym ich reporterom, iż spodziewają się, że rok bieżący będzie równie dobry, co ubiegły. Nie dbając jednak o rocznicę własną, potwór w Loch Ness nie raczył się ukazać licznym turystom, których nie omieszkały zwabić nad jezioro zawiadomienia o zbliżającej się rocznicy. Potwór wolał najwidoczniej święcić uroczysty dzień swojego „birthday” pod wodą w ścisłym i intymnym odosobnieniu od reszty świata.

K.

Straciłem blisko milion franków podczas krachu giełdowego, nie chcę już ryzykować...

Komisarz roześmiał się i odesłał eksfinansistę do aresztu centralnego.

W tych samych Halaoh zatrzymali policjanci i odprowadzili do komisariatu starą kobietę odzianą we wstrętne łachmany. Wylegitymowana oświadczyła, iż nazywa się Maria Aymoz, urodzona w Paryżu, była tancerka baletu, zamieszkała w New Yorku.

— Jest pani oskarżona o włóczęgostwo.

— Protestuję — odpowiedziała kobieta — gdybym tylko chciała, mogłabym mieszkać w hotelu... — poczem sięgnawszy do torebki wyjęła z niej zwitek załuszczonego, zawierający dwadzieścia cztery tysiące franków.

— Ach tak, cóż więc panią skłania do sypiania na ulicy?

— Ta kmi się podoba. W Nowym Yorku miałam dobrą posadę, ale przez dwadzieścia lat nie piłam nic innego prócz wody. Przyjechałam więc do Francji, aby zakosztować znowu naszego dobrego wina.

— Ależ w Stanach Zjednoczonych można już dzisiaj dostać wino.

— To też wracam do Ameryki. Starą kobietę wypuszczono na wolność. Czy wyjechała do Ameryki?

Żydzi a sanacja

M. Kleinbaum porusza („Hajnt” z 16 b. m.) wzrost judofobji w Polsce i wskazuje na zarysowujący się niebezpieczny dla Żydów układ sił w łonie społeczeństwa polskiego:

— Nietylko my, Żydzi, jesteśmy przez rażeni wielką siłą, którą rozporządza skrajny polski nacjonalizm, uzewnętrzniony tak nagle przed naszymi oczyma i wywołujący niepokój o nasz dzień jutrzejszy. Również władze bezpieczeństwa najlepiej mogące orjentować się w faktycznym układzie czynnych sił politycznych w społeczeństwie, po przeciwdziałaniach rozruchach dowiedziały się dopiero, że w Białymstoku np. istnieje taki liczny ruch młodzieży narodowo-radykalnej.

Judofobia tkwi w większości społeczeństwa polskiego:

— Ta zaraza przecież przekroczyła daleko granice endecji. Ona opanowała zjednoczoną partję chłopską. Sanacja nie ma najmniejszej chęci rozpoczynać wojny domowej przeciw judofobji. Lęka się ona skompromitowania się sympatjami do żydostwa i ten fakt nie jest trudny do zrozumienia.

Walka z indofobją jest niebezpieczna dla sanacji. Przywódcy jej

— zdają sobie sprawę że dalszy wzrost nastrojów przeciwdziałających, dyktowanych politycznie przez endecję, może w końcu doprowadzić do tego, że nastroje szerokiej mas przechylą się na stronę endecji, a to grozi trwałości obecnego regimau.

Przeciw temu upadkowi swojej władzy sanacja może bronić się dwoma środkami: 1) walką z judofobją przez szkolenie szerokich mas w ufności żydostwu („w duchu sprawiedliwości, równości ludzi i braterstwa narodów”), 2) przejściem na stronę judofobów. Autor dostrzega już, że sanacja wybrała tę drugą „lżejszą” drogę:

— Dławię iast wspomnieć słynną mō-

wę Miedzińskiego w Sejmie, ową ustawę przemysłową, cofnięcie koncesyj żydowskim właścicielom autobusów, przeciwdziałanie hasła sanacji podczas wyborów do rad miejskich w wielu miastach, wzmożony ton przeciwdziałania młodzieży sanacyjnej („Legjon Młodych”) pełne zachwyty artykuły „Gaz. Polskiej”, „Kuri. Porannego” na cześć nowopowstałej polskiej partji hitlerowskiej N-R. Conajwyżej będą utrudniane przeciwdziałanie na-

Kronika leżajska

Święto Lasu. W dniu 6 bm. młodzież tutejszego gimnazjum obchodziła uroczyste Święto Lasu. Po nabożeństwie w parafjalnym kościele udało się całe gimnazjum wraz z gronem do pobliskiego rezerwatu leśnego i tam odbyła się dalsza część uroczystości, na której program złożyły się: piękna pogadanka p. prof. Marii Wiśniewskiej, dwie deklamacje, duet uczenia oraz śpiewy. Skromna ta, lecz piękna uroczystość, będąca zastępą p. prof. Wiśniewskiej, pozostawiła po sobie bardzo miłe wspomnienie.

Z Tygodnia L. O. P. P. W czasie od 10 do 17 bm. odbył się w naszym mieście Tydzień L. O. P. P., na program którego złożyły się: pochód organizacji, towarzyszy i szkół z orkiestrą do kościoła parafjalnego w dzień rozpoczęcia tygodnia, przemówienie w rynku, akademja w magistracie, zbiórki uliczne w ciągu tygodnia oraz uroczysty wieczór L. O. P. P. Tydzień wypadł okazale i zasilł fundusz LOPP. tutejszego Koła. W tem miejscu należy podnieść ofiarne prace, na polu krzewienia idei obrony przeciwpowietrznej państwa, prof. Alojzego Ficowskiego, który na tem polu wykazuje w naszym mieście najwięcej inicjatyw.

pady, lecz ich źródło, to znaczy prawdziwa żydowska agitacja pozbawiona bez przeciwdziałania, a wynik tego: prawdziwy potop judofobski.

Żydzi muszą zająć się zorganizowaniem przeciwdziałania wyzwoleniu się społeczeństwa polskiego od żydostwa:

— Dożyliśmy takiego stanu, kiedy nikt nie broni nas od krzywdy i nikt nie słucha skarg biednego narodu. Dłużej tak być nie może.

Jest w tem i świadomość swej trudnej sytuacji i goręcaż zawodu, jakiego Żydzi doczekali się ze strony sanacji.

Pomyślny rozwój prasy katolickiej w Chinach

Chiny posiadają dwa dzienniki katolickie: jeden w Hongkongu z nakładem 30.000 egzemplarzy i drugi w Tientsinie, bijący 15.000 egzemplarzy. Oprócz tego Państwo Środka posiada cały szereg świetnie prosperujących czasopism katolickich. Komisja synodalna wydaje po-

ważny miesięcznik naukowy, drukowany w czterech językach: łacińskim, chińskim, francuskim i angielskim. Ostatnio dokonała ona tłumaczenia na język chiński Summy św. Tomasza z Akwinu oraz wielkich encyklik papieskich.

Leukemja - odmianą raka?

Jedną z groźnych, a dotychczas mało zbadanych chorób, jest tzw. leukemja (białaczka), objawiająca się nadmiernym pojawieniem się we krwi białych ciałek krwi. Choroba to bardzo poważna, a lekarze naproźnie głośnią się dotychczas nad odkryciem jej prawdziwego źródła, co dopiero umożliwiłoby skuteczną z nią walkę.

Przed niejakim czasem jeden z wybitnych klinicystów wiedeńskich postawił pod tym względem śmiałą teorię, utrzymując, że leukemja jest prosto — rakiem krwi! Teoria ta, brzmiąca pozornie nieprawdopodobnie, znalazła obecnie nieoczekiwanie pewne potwierdzenie. Mianowicie dwaj lekarze paryscy dr.

Guerin i dr. Oberling, pracownicy w Instytucie dla badania raka, przeprowadzili ciekawe w tym kierunku doświadczenia:

Krew osób chorych na leukemję zastrzyknięto kurom, u których po pewnym czasie zaobserwowano typowe narosty rakowe. Co ciekawsze: z kur tych pobrano znów krew i zastrzyknięto innym zwierzętom, a wówczas zwierzęta te zapadły z kolei na leukemję z jej wszystkimi charakterystycznymi objawami.

Doświadczenia te rzucają nowe światło na etiologję leukemji, a świat naukowy zainteresował się żywo tem odkryciem. (r.)

KOMIWOJAŻER IDEALIZMU

Wódz srebrnych koszul -- Dudley Pelley

Coraz więcej teraz mówi się w Ameryce o panu Dudley Pelley, wodzu Srebrnych Koszul. Tygodnik francuski „1934”, który dużo miejsca poświęca wszelkim organizacjom politycznym, mającym na celu walkę z masonerią i żydami — podaje ciekawe szczegóły biograficzne dotyczące Pelley'a. Kilka lat temu w małym miasteczku Asheville, w Stanie Karolina, zamieszkał osobliwy jegomość. To miasteczko jakby żywcem wyjęte z powieści Sinclaira Lewisa drzemie sobie od lat w słonecznym upale i o światła bożym niewie. Nie jest to uprzemysłowione fabryczne miasto, ale ciche osiedle ze starymi domami pamiętajacymi dawnych settlers'ów. I tutaj jednak dotarli ostatnio wieści ze świata, a zmora kryzysu pozabawiła niejednego Babbitta warsztatu. I tutaj mieszkają żydzi i murzyni, których się dzisiaj uważa w Ameryce, za jednako niepożądanych.

Z ZAWODU DZIENNIKARZA

Pelley zamieszkał w oficynie preten-sjonalnego gmachu „Galahad College” i założył tam redakcję. Co tydzień na ulicach Asheville pojawiali się gazetciarze z tygodnikiem, noszącym efektowny tytuł „The Liberator”. Redaktor był autorem zarówno artykułu wstępnego, jak i felj-tonów, komentował wypadki polityczne, pisał recenzje o teatrach i książkach a w każdym artykule przynajmniej raz wspominał o grożącym światu niebezpie-czeństwie ze strony zjednoczonej maso-nerji i żydostwa. Zresztą, jak przystało na Amerykanina Pelley jest również nie- usposobiony dla murzynów i traktuje ich jak „nieboskie” stworzenia, domagając się kategorycznie od rządu, by wypędził wszystkich semitów i czarnych.

Minał miesiąc, Pelley był już najpo- pularniejszą osobistością w Asheville. Pe- no go było wszędzie. Urządzał wiec i odczyty, budził z drzemki emerytowanych urzędników i starych kupców porwał patetyczną wymową młode miss i sędzi- we kumoszki, pociągał za sobą młodzień- i robotników. Niebawem mieszkańcy Ash- ville uwierzyli, że Pelley jest kandyda- tem na dyktatora Ameryki, wystąpieniem niebios, niemal aniołem. Przecież Pelley powołuje się na „głosy” które słyszał cztery lata temu. Niewidzialny „któs” szepnął wszdy do ucha Pelley'owi zna- czące słowa:

— „Gdy pewien młody malarz dekora- tor stanie na czele wielkiego narodu będzie to znak, iż należy rozpocząć akcję milicji chrześcijańskiej”.

Pewnego wieczora w styczniu 1933 roku Pelley siedział w swoim gabinecie redakcyjnym i układał wstępny artykuł, do tygodnika. Słychać było chrzęst zasuwanych żaluzji kupcy wracali do domów na wieczorny posiłek. Nagle ktoś zapukał do drzwi. Przyniesiono redaktorowi wie- czorne wydanie miejscowego dziennika. Redaktor nie zwrócił na nie uwagi, do- kończył artykuł, zamknął staroświecki kałamarz i usiadł przy kominku. Teraz dopiero rzucił okiem na tytuł czarnieją- cy na pierwszej stronie: **Adolf Hitler kanclerzem Rzeszy.**

Pelley poczuł dziwny zamęt w głowie. Serce waliło mu młotem. Zerwał się z krzesła i zadzwonił na sekretarza.

— Proszę wezwać wszystkich człon- ków redakcji — rzekł władczym tonem. A gdy się ciasny pokój zaroził od nie- licznych wresztą pracowników, zwołał:

— Gentlemen! Jutro rzucamy hasło „Srebrnych Koszul”!

Tak się to zaczęło.

Dnia 18 lutego „Liberator” pod no- wym tytułem „The Liberator” (Wyswo- bódzenie) oznajmiło mieszkańcom Ash- ville powstanie nowej organizacji Lezio-

nu Srebrnych Koszul. Artykuł kończył się następującym zdaniem:

„Dnia 30 stycznia 1933 roku późnym wieczorem w staroświeckim domu przy ulicy Charlotte, w małym południowym miasteczku Asheville — w księżde dziejw Ameryki zapisano nową kartę. Nikt się tego nie domyśla”.

SEKCIARZE Z AMATORSTWA

Srebrne Koszule mają w Ameryce nie- słychane powodzenie. Zresztą Amerykanie przyzwyczajeni są do widoku najrozma- itszych mundurów, ról się tam od sekt, klubów sportowych. W Chicago rok rocz- niki powstaje kilka nowych świątyni, za- kładanych przez zwarzowane stare panny i trzeźwych szarlatanów, przez awantur- ników i bankrutów życiowych. W Stanach Południowych największym powodzeniem cieszą się związki okultystyczne, gdyż w

tych stronach kwitnie po dziś dzień za- bobon.

Sławetny Ku-Klux-Klan pamiętający wojnę secesyjną, wznowiony w roku 1915 grasował w Ameryce jeszcze dwa lata temu. urządzając krwawe manifestacje, linczując murzynów i innych obcokra- jowców.

Odnowiciel Ku-Klux-Klanu, William Simmons, zwany „niewidzialnym cesa- rzem”, zdołał kosztem fantastycznej re- klamy zmobilizować dwa miliony krzy- żowców, którzy wpłacali po dziesięć do- larów do kas „Niebieskiej Agencji” ty- tułem składki, a sześć dolarów za prawo noszenia czarnego płaszcza, z wyszytym na nim czerwonym krzyżem św. Andrzeja. Dostawą hurtową tych płaszczy zajmował się fabrykant z Georgji. Dziennie wysy- lał sześćset płaszczy, na wszystkie stro-

odżywcza przyprawa do zup, sosów, kasz i jarzyn.

1086

Z kraju i ze świata

WARSZAWA. W związku ze 100-let- nią rocznicą zgonu Lafayette'a, odbył się wczoraj trójgłos ku czci Lafayette'a, który wygłosił ambasador amerykański Cudahy, prez. komitetu Alliance Fran- caise Henryk Potocki, który przemawiał w jęz. francuskim, oraz prez. T-wa Pol- sko - Amerykańskiego Kotowski.

KRAKÓW. Prezydent Rzplitej prof. Ignacy Mościcki weźmie udział w uro- czystej procesji Bożego Ciała w dniu 31 maja w Krakowie. W dniu 30 maja od- dzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Muzeum Naro- dowego. Na uroczystości tej będzie obec- ny P. Prezydent Rzplitej.

LWÓW, 26. 5. Wczoraj przed- południem samochód, wiozący kierowcę i dwóch pasażerów, w tem znanego bak- terjologa w Drohobyczu dr. Mateusza Schwarza, najechał na drodze Borysław Drohobycz na kamienie przydrożne i rozbił się. Wszyscy ponieśli ciężkie obrażenia cieleśne.

WIENIĘ. Prezydent austriackiego biura podróży dr. Straffela na konfe- rencji prasowej stwierdził, że ruch tu- rystyczny cudzoziemców osłabł w Austrii ogromnie wskutek przesadnych wieści o zamachach bombowych. Wiele wycieczek zagranicznych odwołało swój przyjazd do Austrii, mimo, że warunki bezpieczeństwa w Austrii dla turystów są takie same, jak w innych państwach.

BERLIN. Z Kolonii donoszą, że w czasie ćwiczeń artylerji belgijskiej trzy pociski padły na terytorjum niemieckie, nie pociągając za sobą na szczęście ofiar w ludziach. Prezydent regencji skomuni- kował się telefonicznie z dowódcą bel- gijskim, prosząc o zastosowanie odpow- iednich środków ostrożności.

BERLIN. W Sztutgarcie obłożyla po- licya sekwestrem majątek dr. Wolfa, przebywającego na emigracji, autora sztuki „Cjankali”.

BERLIN. Zarządzenie dyscyplinarne władz kościoła ewangelickiego przeciw- pastorom przeciwnikom biskupa Rzeszy

Müllera, wywołały masowe protesty wśród ewangelików w różnych czę- ściach Niemiec.

PARYŻ, 26. 5. (PAT). „Petit Parisien” donosi, że rząd francuski zwrócił się do Sekretariatu generalnego Ligi Narodów z prośbą o zakomunikowanie przewod- niczącemu komitetu trzech bar. Alojzje- mu stanowiska Francji w sprawie ple- biscytu w Zagłębiu Saary. Stanowisko to stwierdza, że zagadnienie Saary nie jest sprawą wyłącznie francusko-nieme- cką. Nie trzeba zapominać, że obowią- zek zorganizowania referendum w Za- głębiu Saary, sposób jego przeprowa- dzenia, oraz zagwarantowanie tajności i szczerości głosowania oraz wolności, spada na Ligę Narodów.

PARYŻ. Tłoczyński uległ Australij- czykowi Mac Graham, który go pokonał po ciężkiej walce 4:6, 6:4, 1:6, 6:0, 6:2.

PARYŻ. Odbyły się tu manifestacyj- ne uroczystości francusko-włoskie. Uda- korowano wielu garibaldczyków, urzą- dzona została defilada, oraz przyjęcia w ambasadzie włoskiej potem w ratuszu, na których wznoszono liczne toasty.

PARYŻ, 26. 5. (PAT). Ekspozje mi- nistra Barthou zostały przyjęte bardzo przychylnie przez prasę, która pod- kreśla, że wywody ministra spotkały się z jednomyślną prawie aprobatą Izby. — Zarówno w sprawie Zagłębia Saary, jak i stosunków z Moskwą, Polską i Małą Ententą, żaden dziennik, nawet opozy- cyjny nie podnosi zastrzeżeń w związku z ekspozje ministra.

TEHERAN, 26. 5. (PAT). Wskutek bezustannej ulewy, zawałiła się część miasta Nemin. Katastrofę tę przewidy- wano i tę część miasta zawczasu ewa- kuowano, tak, że ofiar w ludziach nie by- ło. Bezdolnych umieszczono w meczec- cie, który jako wyżej położony nie uległ zniszczeniu.

BUDAPESZT Wczoraj nastąpiło tu o- twarcie międzynarodowego kongresu wy- chowania fizycznego młodzieży, w obec- ści członków rządu i przedstawicieli 17 państw, w tej liczbie i Polski

ny Ameryki. Do kasy Simmonsa płynęły zamówienia. Głościki radiowe krzyczały na falach krótkich i długich:

„— Hallo boys, za dziesięć dolarów możecie zostać kawalerami Najwyższego Królestwa”.

W Washingtonie przed oknami Kon- gresu defilowało trzydzieście tysięcy ka- walerów św. Andrzeja. Ten cdurodzony Ku-Klux-Klan przyniósł swoim organiza- torom sporo zysku. Agenci rekrutujący kandydatów i fabrykanci zarabiali po kil- kadziesiąt tysięcy dolarów ocznie komi- sowego, ześ Cesarz Niewidzialny, uciu- ławszy truchę grosza odstąpił swoje pra- wa za cenę trzystu tysięcy dolarów „Cza- rownikowi Cesarskiemu”, Hiramowi E- wans, który był z zawodu dentystą w Atlanta. Obrotny dentysta podniósł skład- ki i zaczął płacić za prawo wstępu do Najwyższego Królestwa jedenaście i pół dolara. W każdym razie to Najwyższe Królestwo było wcale dostępne.

DOLAR W ŚWIECIE DUCHA

W Ameryce, nawet w świecie ducha panuje merkantylizm. Dolar patronuje wszystkim przedsięwzięciom. William Pel- ley wiedział dobrze, w jaki sposób Ku- Klux-Klan zdobył majątek, rozgłos i ol- brzymią armję. Postanowił iść poniekąd w ślady Reverend Simmonsa. Został ko- miwojażerem idealizmu.

Naprzód zamienił skromną redakcyję na spółkę akcyjną „Galahad Press Incor- porated”. Reporterów mianował dyreka- rami, buchalterów podniósł do godności inspektorów, akwizytorów nazwał prze- sami. Pótem zremontował lokal admini- stracji i posadził we wspaniałych sala- nach panów dyrektorów i prezosów. Te- raz dopiero zaczął polować na akcjonar- juszów. I w tym wypadku postąpił, jak szanujący się Amerykanin. Żaden Babbit nie da się wziąć na lep czystej idei, bez okras. Trzeba go znieść nadzieją zosła- nia dostojnikiem, przed którym drżą zwykli śmiertelnicy. Kto chciał nabyć akcje Galahadu musiał przejść nowicjat. Rytuał intronizacji jest skomplikowany. Statut powiada, że „przyszły rycerz ma wspierać policję federalną i policję Stan- ów, w ciężkim dziele oswabadzania kraju spod przemocy obcokrajowców” (kto nie jest obcokrajowcem w Ameryce — chyba tylko Indjanie — przyp. red.)

Kto chce się zapisać do Legjonu Sre- brnych Koszul musi wypełnić deklarację, w której kandydat na rycerza podaje nie- tylko dokładny wypis z metryki, ale i adres swego domowego doktora, drzewo genealogiczne, oraz szczegóły, dotyczące jego przodków. Musi wypełnić rubrykę: „Jakie ma wiadomości i kalectwa fizyczne. Jakże posiada dochody, czy ma rachunek w banku (w którym) czy jest właścicie- lem nieruchomości (gdzie)...”

Jak widać z powyższego, wódz Legjo- nu Srebrnych Koszul zdradza wybitny zmysł do businessu.

William Dudley Pelley nie jest młody, ma przeszło pięćdziesiąt lat. Do tej pory był dziennikarzem ruchliwym i hałaśli- wym. Później założył szkołę ekonomji chrześcijańskiej w Washingtonie, ale ja- koś mu nie szło. Przeniósł się do Stanu Karolina i założył w Blue Ridge kole- gium, w którym wykładał zasady ekono- mji. Zawsze był ksenofobem i purytani- nem i domagał się, by Ameryka należała tylko do Amerykanów.

Tyle sprawozdawca tygodnika „1934”. O ile w krajach europejskich rasizm nie zawsze bywa czczym słowem, o tyle w Ameryce, gdzie się zbiegły obłędzwa- ty z całego globu ziemskiego — trudno jest wyłuskać stuprocentowego anglosasa. Rasizm, głoszony przez Pelley'a może naj- wyżej przysłużyć się czerwonościom Indjanom, prawym właścicielom Ameryki, których cudzoziemscy okupanci wtrocili do więzienia rezerwatów... Jedyne, co chodzi o walkę z masonerią i finansjerą żydowską — Pelley może i w Ameryce mieć dużo do powiedzenia i do zrobienia.

Walka społeczna w Ameryce

Zaostrza się z dnia na dzień

Ameryka ogarnięta została falą strajków o natężeniu, jakiego tam nigdy nie znano. Codziennie depeşe przynoszą wiadomości o starciach mas robotniczych z policją, o trupach i rannych.

Doniedawna jeszcze Stany Zjednoczone nie odczuwały zagadnienia socjalnego w tej formie, w jakiej go odczuwa Europa. Wpływała na to odmienna psychika społeczeństwa powstałego z emigrantów, którzy wyjechali za morze po to, by w nowych warunkach przedsiębiorczością, rzutkością i energią wybić się i wzbogacić. Historie powstawania fortun milionerkich, opowiadania o chłopcu sprzedającym zapalki, który przez własną pracę i własny zmysł handlowy został wielkim potentatem przemysłu, stały w oczach każdego robotnika amerykańskiego. Każdy wierzył, że i on ma w życiu tę samą szansę, każdy miał poczucie noszenia buławy marszałkowskiej w tornistrze.

Dopóki istniała t. zw. dobra konjunktura, dopóki przemysł amerykański ciągle się rozwijał, dopóki poziom życia robotnika był wysoki, a nadzieja wybić się przyświecała każdemu — dopóty zagadnienie socjalne w Ameryce tak jakby nie istniało.

Lecz przyszedł kryzys, a z nim sprawa przybrała natychmiast zupełnie inny obrót. Już nie o wybić się może marzyć dzisiejszy robotnik amerykański, ale o znalezieniu pracy. Dawna dbałość przedsiębiorców o zapewnienie robotnikowi wysokiej skali życia ustąpiła automatycznie miejsca wyzyskowi.

Oto np. obrazek:

W fabryce „Schmidt et Co” potrzeba 12 kowali. Ogłasza się w prasie zapotrzebowanie. Nazajutrz od godz. 6 rano kilkaset osób czeka przed fabryką. Majster, któremu powierzono zaangażowanie potrzebnych ludzi, już na godzinę przed terminem wpuścił tylnym wejściem trzech swoich „przyjaciół”. Ci już zgóry są „zaangażowani”. Spośród pozostałych przyjmuje się jednak dwunastu. Reszta odchodzi z niczem. Wtedy majster wzywa nowoprzyjętych i w obecności trzech swych „przyjaciół” oświadcza:

Mapa turystyczna Polski

Podczas przygotowania i uzupełnianiu została przygotowana do druku mapa turystyczna Polski, która w najbliższych miesiącach ma wyjść nakładem Wydziału Turystyki Min. Komunikacji. Mapa, która wyjdzie w podziale 1:750.000 obejmie kilka tysięcy miejscowości, podając system rozmaitego rodzaju podkreśleń, względnie znaków konwencjonalnych, charakter osobliwości turystycznych danej miejscowości (zdrojowiska, leśnica, zabytki sztuki, osobliwości przyrody, osobliwości etnograficzne, muzea, ruiny, centra przemysłowe, kopalnie itp.). Mapę wykonał kartograf Zdzisław Jaworski pod redakcją urzędników Wydziału Turystyki M. K. dra Mieczysława Orłowicza i Rady Stanisława Lenartowicza. Korektę i uzupełnienia mapy wykonali z ramienia Wydziału Sztuki Min. Oświaty dr. Jadwiga Przeworska, z ramienia Państwowej Rady Ochrony Przyrody por. Romanow, i z ramienia redakcji Słownika Geograficznego — p. S. Szymkiewicz i Halina Roguska. Ponieważ orientacja na mapie, wobec dużej ilości nazw, mogłaby być utrudniona, do mapy dodany będzie indeks alfabetyczny wszystkich pomieszczonej na niej miejscowości z oznaczeniem działki mapy, na której należy danej miejscowości szukać. Druk mapy rozpocznie się w ciągu maja.

— Ci trzej robotnicy zgłosili się wcześniej od was, muszą oni jednak wyjechać w końcu tygodnia. Gotowi są odstąpić swe miejsca pod warunkiem, że otrzymają od was 75 proc. zarobku z pierwszego tygodnia.

Bezrobotni oczywiście zgadzają się na warunki. Szczęśliwi są, że dostali pracę. W końcu tygodnia zjawia się znowu majster, wypłaca nowoprzyjętych ludzi i mówi:

— Oto wasz zarobek po odliczeniu prowizji. Nie nadajecie się do pracy. Zwalniam was.

W następnym tygodniu powtarza się ta sama historia. Toteż spadek do rządu bezrobotnych napawa każdego robotnika w Ameryce grozą. Wie on, że równa

się to powolnej śmierci głodowej.

Na tem tle związki zawodowe robotników, które były dotąd raczej instytucjami samopomocy koleżeńskiej, ogromnie się wewnątrz wzmocniły, stały się związkami zawodowymi w istotnym tego słowa znaczeniu. Reformy Roosevelta przydały jeszcze związkom zawodowym znaczenia. W krótkim przeciągu czasu urosły one w Ameryce do potęgi — i zaczęły walkę.

Walka ta, w ostrej formie strajków raz po raz wybucha to w tym, to w innym punkcie Stanów. Sytuacja zaostrza się z dnia na dzień. Stany Zjednoczone stanęły po raz pierwszy w obliczu tak wyraźnie zarysowanego zagadnienia społecznego.

TOREBKI DAMSKIE najtaniej w fabryce Leopolda Rosenzweiga

1082

WALIZY NECESSERY, i t. d. LWÓW, Sykstuska 5 tel. 29-20

15-lecie „Dzieci Krakowskich”

Kraków, 28 maja.

W ub sobotę 20 p. p. „Ziemi Krakowskiej” t. zw. „Dzieci Krakowskich” obchodził uroczyste święto pułkowe połączone z 15-leciem istnienia pułku.

W przeddzień uroczystości o godz. 20.30 odbył się na dziedzińcu koszar 20 p. p. im. Kazimierza Wielkiego na Łobzowie apel poległych oficerów i szeregowych.

W dniu zaś święta o godz. 6.30 rano orkiestra 20 p. p. odegrała pobudkę. O godz. 9.30 uformowały się wszystkie oddziały 20 p. p. na dziedzińcu koszar. Raport odebrał dowódca O. K. V. gen. Łuczyński, poczem ks. kapelan Marski odprawił mszę św. Po nabożeństwie odbyła się defilada, którą odebrał gen. Łuczyński, wojewoda Kwaśniewski, gen. Mond i dca 20 p. p. pułk. Rożek. W defiladzie wzięły udział 3 bataliony 20 pp., 1 pluton artylerji 20 pp. oraz dywizyjna

kompania telegraficzna. Po defiladzie nastąpiła o godz. 10.15 uroczystość udekorowania odznakami pułkowymi i wręczenie dyplomów przedstawicielom miast: Krakowa, Wieliczki, Bochni i Będzina. Odznaki pułkowe wręczono także pułk. Młodońskiemu, ks. dr. Kruszyńskiemu, staroście Wnękowi, kpt. armji japońskiej Matumuro oraz wszystkim oficerom w służbie czynnej i w rezerwie oraz podoficerom 20 pp.

Zkolei odbyło się w kasynie podoficerskim śniadanie dla zaproszonych gości, po zakończeniu którego goście przeszli na przyjęcie w kasynie oficerskim.

O godz. 13 rozpoczął się obiad żołnierski, w którym oprócz oficerów, podoficerów i szeregowych 20 p. p. wzięli udział także zaproszeni goście.

O godz. 15 rozpoczęły się różne imprezy, które wypełniły ostatni punkt programu pięknych uroczystości 20 p. p.

Oryginalna tradycja w parlamencie angielskim

Parlament angielski jest schroniskiem różnego rodzaju tradycji i zwyczajów. przestrzeganych pilnie przez konserwatywnych Anglików. Między innymi istnieje obyczaj, iż deputowani Izby Gmin mają do swej dyspozycji tabakierkę, przechowywaną u szefa woźnych parlamentu, który napełnia ją stale świeżą tabaką. Wydatek ten pokrywany jest z procentów od legatu, dokonanego przed 100 laty przez pewnego posta

Izby, odznaczającego się ogromnym rozmiarom.

Posel ów zapominał często swej tabakierki i był z tego powodu często w kłopot. Otóż przed śmiercią postanowił on ufundować tabakierkę, pozostającą do dyspozycji tak samo jak i on rozstrzygniętych kolegów. Od wielu już lat nikt z owej tabakierki nie korzystał, ale tradycja ta pozostanie zapewne jeszcze długo zachowana.

Przewodniki po Polsce dla Międzynarodowego Kongresu Geograficznego

Na prośbę Sekretariatu Generalnego Międzynarodowego Kongresu Geograficznego, który w końcu sierpnia zbierze się w Warszawie, Wydział Turystyki Min. Komunikacji zgodził się wydać dla jego uczestników bezpłatnie 1000 przewodników po Polsce w językach obcych. W szczególności Komitet Organizacyjny Kongresu otrzymał 200 egzemplarzy książki dra Mieczysława Orłowicza „Guide Illustré de la Pologne”, wydanej w 1927 r. przez Min. Robót Publicz-

nych. 100 egz. dr. M. Orłowicza Ilustrowanego Przewodnika Kolejowego tom I. (1927 r.), zaś z tomu II. tegoż przewodnika, wydanego w 1931 r. 200 egz. po niemiecku, 300 egz. po francusku i 200 egz. po angielsku. Niestety z powodu całkowitego wyczerpania I-go tomu tego przewodnika w języku angielskim i francuskim niemożna było zaopatrzyć w przewodnik w tych językach członków Międzynarodowego Kongresu Geograficznego.

Turystyczny rozkład jazdy

Tow. Księgarni Kolejowych „Ruch” wyda w końcu maja poraz pierwszy, obok urzędowego rozkładu jazdy o wyglądzie dotychczasowym, także specjalne wydanie jazdy dla turystów, uwzględniające informacje o osobliwościach turystycznych poszczególnych miejscowości i okolic Polski. Wydawnictwo to kolportowane będzie nie tylko wśród Polaków, ale również i cudzoziemców, więc obok tekstu polskiego, posiadać będzie teksty: niemiecki, francuski i angielski. Redaktorem Rozkładu Jazdy jest p. Jerzy Grabiański, informacje turystyczne

opracował dr. Mieczysław Orłowicz. Rozkład ten uwzględnia najważniejsze linie autobusowe, wodne i lotnicze. Część turystyczna podawać będzie w sposób bardzo lakoniczny, w porządku numerów rozkładu, informacje o ważniejszych miejscowościach i ich osobliwościach turystycznych, położonych przy danej linii, względnie w jej sąsiedztwie. Wyciąg z tych informacji podany będzie również w tłumaczeniu na język angielski, niemiecki i francuski. Turystyczny rozkład jazdy, będzie ozdobiony 50 ilustracjami, odbitemi systemem rotograniowym, przedstawiającymi najważniejsze osobliwości turystyczne wszystkich województw polskich. Stosunkowo niska cena (zł. 2.50) umożliwi nabycie tego rozkładu szerszym sferom podróżującej publiczności. Wydział Turystyki Min. Komunikacji zamówił dla celów propagandowych 1.500 egzemplarzy Rozkładu, przeznaczonych przede wszystkim dla cudzoziemców, wybierających się do Polski, które oddane zostaną do dyspozycji poselstw i konsulatów polskich zagranicą.

Dziś dalszy ciąg procesu Pufelesa

Kraków, 28 maja.

W dalszym ciągu toczącego się przed sądem przysięgłych w Krakowie procesu o działalność komunistyczną przeciw dr. Pufelesowi w ciągu piątku oprócz zeznań świadków odczytano akta sprawy, wobec zaś zgłoszenia nowych wniosków dowodowych rozprawa została odroczonej do dnia dzisiejszego.

Wypadki drogowe w Anglii

Angielskie ministerstwo komunikacji ogłosiło statystykę nieszczęśliwych wypadków drogowych, które wydarzyły się w r. 1933. Otóż liczba tych wypadków w Anglii wyniosła 7.001, a liczbą osób zabitych podczas tych katastrof — 7.202. Z tego 1.493 wypadki (około 23 proc.) wydarzyła się na skrzyżowaniach dróg, a tylko 77 w miejscach, gdzie ruch regulowany jest przez policję. Na 9.617 pojazdów, które brały udział w katastrofach było 2.796 aut prywatnych, 1.953 motocykli, 1.043 taksówek, 1.939 samochodów ciężarowych, 1.626 rowerów, oraz 142 zaprzęgów konnych. Z pośród osób zabitych było 3.517 przechodniów pieszych, 1.324 cyklistów i 1.308 szoferów.

Fale elektryczne przeciw próchnicy zębów

W laboratorium fizycznym przy uniwersytecie w Pittsburgu (U. S. A.) dokonano szeregu doświadczeń z falami wysokociennymi w zastosowaniu do pacjentów, cierpiących na próchnicę zębów. Okazało się, iż fale długości 3.2 m. przy naświetlaniu trwającym od 5 minut do jednej godziny w ciągu kilku sesji, zabijają mikroby powodujące próchnicę.

UWAGA na zniżone ceny
Pierwszej Wiedeńskiej Chemicznej
Pralni i Sztucznej Farblarni
Lwów, ul. Leleweja 5b. Telefon 70-58

Chemiczne czyszczenie ubrania męsk. od zł. 3-50
Chemiczne czyszczenie płaszcza męskiego lub damskiego 3-50
Chemiczne czyszczenie kosjumy damsk. 3-
Chemiczne czyszczenie sukienki 2-
Chemiczne czyszczenie sweteru 1-
Błuzki jedwabne 1-
Spodniczka 1-
Farbowanie ubrania męskiego lub płaszcza damskiego 6-

Dot P. T. Urzędników państw. 10 procent opustu.

Odbiór i dostawa bezpłatnie. 1933

Specjalność: czyszczenie kilimów i firanek

Zamówienia na prowincji uskutecznią się odwrotnie.

CO DZIEK NIESIE?

28 Maja Wach. sz. 3 g. 23 m. Luch. sz. 19 g. 20 m. Poniedz. Wilhelma (Wtorek Marij)

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy przez Częstochowę: 0,45 (kursuje od 15 maja do 6 października)... Do Katowic: 5,10, 6,01, 6,50, 7,31 (Lux-Torpeda kursuje wtorki, środy, czwartki...)

Wieża Mariacka odczennie 10 - 14. Wstęp 50 gr. dla wycieczek 25 gr.

MUZEUUM NARODOWE

I. Wystawa kobierców mahometańskich ceramicznych i europejskiej, Rynek Główny Sukiennice. Codziennie 10-14. Wstęp 1 zł. II. Oddział im. Emeryki hr. Hutten Czapskiego...

MUZEUUM XX. CZARTORYSKICH

ul. Piłarska 6/15. Zwiedzanie grupami pod kierunkiem funkcjonariuszy Muzeum we wtorki i piątki punktualnie o godz. 10, 11, 12. Wycieczki i Szkoły tylko za uprzedzeniem...

Dyrekcja Towarzystwa Przyjaciół Szt. Pięknych czyni przygotowania do otwarcia wielkiego ogólnopolskiego „Salonu” Wszyscy najświetniejsi artyści Polski...

Z Domu Artystów (Pl. Św. Ducha 5)

Odbywa się wystawa litografii legionowych Fr. Jazwieckiego, oraz wystawa obrazów, przeznaczonych na zasilenie funduszu budowy własnego Domu Artystów...

KRONIKA KULTURALNA

Z Teatru Miejskiego im. J. Słowackiego. Jutro we wtorek powtórzenie najnowszej komedji A. Grzymały Siedleckiego „Czwarty do bridge’a”...

w wykonaniu Szkoły A. W. Wachsmannówny. Dekoracje H. Zwolińskiego.

KOMUNIKATY

Nowy wielki wieczór doświadczalny Critot. W Domu Artystów wro praca. Próbny. Montowanie dekoracji. Przygotowywanie kostjumów. 1. czerwca Critot przedstawi publiczności nową premjerę...

KRONIKA LWOWSKA

Ojcobójstwo

Lwów, 28 maja. (t.) W Dawidowie pod Lwowem młody wieśniak Jan Śmietański w czasie sprzeczki ze swym ojcem strzelił do niego z rewolwera dwukrotnie, kładąc go

przez Kraków. Zgłoszenia przyjmują w Krakowie delegatki komitetu oraz sklej p. Łódzkiej w Ryunku Gł. Linja A-9 (róg ul. Florjańskiej).

Cyrk Stanisławski na Błoniach obok boiska K. S. „Cracovia”. Dziś poniedziałek 28 maja 1934, 1-sza przedstawienie o godz. 8,30 wieczorem.

Z krakowskiego Tow. Ginekologicznego. We wtorek 29 bm. o godz. 9 wieczorem odbędzie się w sali wykładowej Kliniki położniczo-ginekologicznej U. J. w Krakowie...

Zwinięto pośrednictw pocztowych. Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Poczty i Telegrafów z dnia 8. 5. 1934 r. Nr. GMOrg. 1162 związa się z dniem 31 maja 1934 r. pośrednictwa pocztowe...

Zamach samobójczy

Lwów, 28 maja. (t.) Wczoraj w południe 20-letnia Marja Brzezińska zam. przy ul. Raszyńskiej 3, napila się w celu samobójczym większej ilości jodiny. Zaalarmowane

trupelem na miejscu. poczem zbiegł w okoliczne lasy. Zawiadomiona o morderstwie policja wszczęła za Śmietańskim pościg.

przez domowników Pogotowie Ratunkowe, po udzieleniu desperatce pierwszej pomocy odwiozło ją do szpitala powiatowego. Powód rozpaczliwego kroku nieznan.

Nocne dyżury lekarzy: Dr. Friedman Henryk, Wrzesińska 3 (tel. 117-79). Dr. Kaczyński Henryk, Topolowa 42. Dr. Kwiatkowski Stanisław, plac Matejki 6...

Nocne dyżury aptek. W Krakowie: Apteka pod Złotą Głową, Rynek 13. Apteka pod Trzema Koronami Retoryka 1. Apteka Czernasta, Lubicz 7...

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO

Poniedziałek 28. 5. „Wesołe kumoszki z Windsoru” (gość, występ A. Sari). Wtorek 29. 5. „Czwarty do bridge’a”.

REPERTUAR KINOTEATROW

ATLANTIC: „Szalona Noc w Zoo.” ADRIA: „Tańcząca Wenus.” APOLLO: „Świat bez mężczyzn.” BAGATELA: „Grzech jednej nocy” Kino Domu Żołnierza: „Nad pięknym miodnym Dunajem”...

ZABYTKI — MUZEA — WYSTAWY WAWEL

I Katedra. zwiedzanie 10 — 13 i 14.30 — 17 w niedz. i święta 12 — 13.30 i 14.30 szkolne: Groby król. 20 gr. Skarbiec 20 gr. Wieża Zygm. 10 gr. Wycieczki dorosłych Groby król. Skarbiec i Wieża Zygm. — razem 1 zł. od osoby.

— Dry, R. Kotula, II. A. Semkowicz: Kult „Pana Tadeusza” we Lwowie III. Prof. Dr. T. Pini: W stulecie „Pana Tadeusza” IV J. Strachocki, art. dram. Recytacja ustępów z „Pana Tadeusza”.

Przedstawiciele Władz Amerykańskich z Warszawy wezmą udział w uroczystości ku czci Lotników amer. we Lwowie. Na zaproszenie Towarzystwa „Straty Mogił”...

Biuro Pracy przy Izbie Lekarskiej, Lwowskiej Zyblikiewicza 23 zwraca się z apelem do Kolegów, by zawiadomili Biuro o wszelkich wolnych zastępstwach urlopowych (wakacyjnych) wraz z podaniem warunków pracy.

Lwowskie Tow. Fotograficzne donosi że we wtorek 29 bm. odbędzie się ogłoszenie wyniku konkursu fotograficznego pt „ręka” Początek o godz. 18.30. Goście mile widziani.

W Miejskim Muzeum Przemysłu Artystycznego w Salach Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych, wejście od ul. Dziaduszyckich 1, wystawa pejzaży Zulfowskich Zenona Konowicza otwarta codziennie od godziny 9-tej rano do 18-tej popołudniu. Wstęp 60 groszy stud. i wojsk. 30 gr., wycieczek 15 groszy.

Wstawa wzbudziła wielkie zainteresowanie i cieszy się dużą frekwencją publiczności. 17734

REPERTUAR TEATROW MIEJSKICH TEATR WIELKI

Poniedziałek 28. 5. g. 17. „Dożywocie” Występ Solskiego (przedstawienie szkolne)

TEATR ROZMAITOŚCI

Poniedziałek 28. 5. g. 19.30 „Dziewczęta w mundurkach” (A. 20.)

KOMUNIKATY TEATROW MIEJSKICH

Teatr Wielki Dzisiaj w poniedziałek dnia 27. o godz. 5 pop. odbędzie się w Teatrze Wielkim szkolne przedstawienie „Dożywocie” Fredry z Ludwikiem Solskim w głównej roli „Łatki”. Bilety do nabycia w Gimnazjum XI które to przedstawienie zakupił. Jutro to jest we wtorek przedstawienie „Dożywocie” o godz. 7.30 również z Ludwikiem Solskim w roli tytułowej. (Abon 21).

Teatr Rozmaitości „Dziewczęta w mundurkach” (Abon 20) świetna grałość Ch. Winsloe grana jest codziennie w Teatrze Rozmaitości. Ciekawa treść i głęboko przemyślany problem świetna struktura sceniczna i znakomita psychiczna charakterystyka wszystkich poszczególnych postaci do walby tej sztuki. W rolach głównych pp. Martini, Zyczkowska, Krzywicka, Jakubińska, Kipienówna Dobrzańska, oraz Bonacka, Kamińska, Matusiakówna, Niczewska, Kwiatkiewiczówna, Różycka, Ślaska i in. Dekoracje A. Pronaszki.

Najbliższą premjerą Teatru Rozmaitości będzie nią premjera Niewiarowicza „Kochanek to ja” z udziałem i w reżyserji autora. Premjera lwowskiego autora. Trzecia sztuka tego autora na scenie lwowskiej zakupiona na Rumunię i Czachy. Autor — aktor i reżyser lwowianin znany lwowskiej publiczności, która gościnie występ Niewiarowicza zawsze tak gorąco przyjmowała. Prapremjera we Lwowie potem w Warszawie i w innych miastach Polski, „Kochanek to ja” świetne role odtwarzają Niczewska, Białoszczynski i R. Niewiarowicz i in.

KOMUNIKATY

Dla uroczczenia stulecia „Pana Tadeusza” odbędzie się w poniedziałek 28-go bm. o godzinie 22-giej (10) wiecz. w Wielkim Sądudjo rozgłośni Polskiego Radja we Lwowie, ul. Batorego 6. I p. Posiedzenie Naukowe Towarzystwa Miłośników Książki we Lwowie Transmitowane przez Polskie Radio Lwów. Program 1. Zagajenia

Dziękuję na 1 P.P.

